

[Gunnar Baunsgaard.]

arbejdskraft kan ikke i sig selv klare disse problemer. De forskellige love, vi har til vores rådighed, er planlægningsværktøjet.

De kan nok hæmme en uønsket udvikling på et bestemt område, men det bliver sværere, når ministerierne skal til at arbejde sammen på områder, hvor det er nødvendigt at tingene passer sammen.

Landsplanlægning rammer mange, mange områder, mange sektorer, og det vil stille store krav. Love, vedtægter, vejledninger og retningslinjer fra forskellige ministerier er ukoordineret på nuværende tidspunkt, og det kan være med til at skabe forvirring. Her er virkelig et problem, der skal gennemgås og ses på. F. eks. kan nævnes, at vi jo nu får bistandsloven. Hvordan ligger det så med sygehusplanlægningen?

Det vil sige at man fra det offentliges side arbejder uhensigtsmæssigt og i et bås-system, som simpelt hen må sprænges. Alle disse problemer kræver ministerens allerstørste bevågenhed, og jeg vil komplimentere ham, hvis man med landsplanlægningsapparatet kan nå hertil. De stærkeste midler vil jo ligge i en restriktiv lovgivning, men det er ikke just det, vi ønsker.

En uønsket udvikling kan hindres, men at fremme en ønsket virkning vil som tidligere nævnt stille meget store krav til retningslinjerne og til de planlæggere, der skal afstikke disse.

Den kommunale service i forbindelse med bloktilskuddene kan give nogle skævheder, men det vil også medføre, at de kommuner, som glemmer at satse på servicemuligheder, i den sidste ende vil komme til at betale dyrt. Der er nogle, som taler meget om det nære samfund, men de lever ikke op til det i deres politik.

Lowzow (KF):

Jeg vil takke ministeren for den fremlagte redegørelse. Den er meget, meget omfattende og meget betegnende for, hvad der er sket. Jeg vil sætte et spørgsmål ved, hvor meget det er rigtigt at debattere allerede nu. Vi er så tidligt i beslutningsfasen efter lovens ikrafttræden, at det kun til en vis grad kan blive en gentagelse af, hvad vi sagde ved lovens indførelse, når vi skal debattere allerede i dag. Derfor er der mange af de generelle

ting, jeg vil lade ligge og henvise til, hvad vi sagde i første omgang.

Det er også et spørgsmål, om ikke vi har taget munden lidt for fuld, da vi lavede loven i sin tid, ved at fastlægge en redegørelse hvert år, bl. a. under hensyntagen til, at amtsrådene kun skal komme med en redegørelse for deres forhold hvert andet år, om det ikke havde været rigtigt, at man var blevet på hvert andet år under hensyntagen til den langsomme udvikling, der er inden for noget som dette. Jeg formoder, det må give ministeriet temmelig meget arbejde at udvikle en sådan redegørelse på det høje stadi, den har her i dag. Vi kunne måske uden at have forsømt noget have sparet lidt dér. Det er vores skyld. Det er ikke ministeriets skyld.

Det går igennem hele redegørelsen, at man må konstatere, hvor langsomt den faktiske udligning går mellem landsdelene, altså at det er meget mere statisk, end man på ethvert tidspunkt håber på. Der er i virkeligheden i alle de år, man har arbejdet med udflytning, i alle de år, man har arbejdet med at give penge til udflytningen, sket uendelig lidt i forhold til det ønske, man har. For mig er det derfor vigtigt, at vi planlægger i henhold til det, at vi gør os klart, at udviklingen skrider så langsomt, at når vi skal planlægge, må vi ikke arbejde ud fra en idealiseret tankegang om noget, der skal ske meget hurtigt, og som vi ønsker os. Det er en helt anden udvikling, der er realiteten, og som bevillinger, som planlægningen, i virkeligheden kommer til at indrette sig efter.

Vi kan se det på et meget kedeligt sted, et meget illustrerende og meget sørgeligt billede på det: de arbejdsløshedsøer, der har eksisteret i alle årene, er der stadig væk som arbejdsløshedsøer. Det er dér, hvor det er sværest, hvor de højeste arbejdsløshedsprocenter er. Dér kan vi bare slå tilbage og se, hvor det var i 1950'erne, og dér er det endnu. Det er altså et meget, meget statisk forhold.

Efterhånden som flere og flere mennesker kommer over i serviceerhvervene — det er vi jo netop i den sidste tid blevet helt klar over at de gør — og det direkte producerende erhvervsliv optager færre og færre, så må vi konstatere, at det bliver meget svært at vende billedet fra, at det mest smidige arbejdsmarked og det arbejdsmarked, som